AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0.50 voor elken regel meer fl. 0.07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, No 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire Aruba fl 10.— pa anja.
Un number só fl. 0,20.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

DE HERVORMERS VAN ONZEN TIJD.

Wel moet de hoogmoed en eigenwaan tot verregaande verwaandheid zijn overgeslagen, wanneer men ziet, hoe sommige menschen, meestentijds personen, die nauwelijks den kinderschoenen zijn ontwassen, zich durven opwerpen tot voorvechters van wetenschap en beschaving, zonder dat zij daartoe de roeping hebben en toegerust zijn met de vereischte kennis en degelijke beginselen. En waar ook zouden zij die kennis verworven hebben, waar zouden hun die beginselen zijn ingestort? Zij hebben in hun jeugd een weinig middelbaar onderwijs genoten, daarna hebben zij, zonder te letten op de overgroote zwakheid hunner hersenen, hun geest gevoed met rijp en groen, dat hun werd voorgediend door een ongeloovigen pamflettist of door een immoreelen romanschrijver, en eindelijk is hunne "wetenschappelijke" opvoeding voltooid door den een of anderen would-be geleerde, wiens grootste verdienste hierin bestond, dat hij onder machtspreuken en groote woorden den meest tastbaren onzin verbergen kon, en dat hij het geheim bezat van de kunst, om de argelooze jeugd als onomstootbare waarheid te doen aannemen: de wetenschap is onvereenigbaar met het geloof, de Katholieke Kerk is gezworen vijandin van den vooruitgang, de mensch leidt een zedelijk leven, wanneer hij zich niet vergrijpt aan de wetten, welke tot het bewaren der uiterlijke welvoeglijkheid of van de openbare orde zijn gesteld. Het blijft dan ook een raadsel, hoe menschen met zulk een gebrekkige en onvoldoende opleiding beweren kunnen, dat zij zullen overwinnen hen, die zij gelieven te noemen de vijanden van het licht, en dat zij de maatschappij zullen verlossen van de macht der duisterlingen door de wapenen van eigen overtuiging, van de logica, van de geschiedenis.

Eigen overtuiging: welke overtuiging? De overtuiging, geboren uit valsche beginselen, die in de grootste wanorde liggen opgestapeld in een warhoofd; de overtuiging, welke niet meer is dan het nabauwen van een leermeester, die zich het meesterschap toeëigende, omdat hij zijn geheele leven had zoek gebracht met boeken te doorbladeren, zonder zich ooit gezet te hebben tot een ernstig en gezond nadenken; de overtuiging, die is meer het werk eener verhitte verbeelding dan wel de vrucht van rijpe overweging; de overtuiging, waarvan het eerste en laatste woord is: in handel en wandel moeten wij ons losmaken van het geloof onzer jeugd, geen vrijheid, zoolang wij nog staan onder goddelijke en menschelijke wetten, zoolang er nog zijn, die ons die wetten verkondigen.

De logica: welke logica? De logica, die tot eindconclusie heeft een nietswaardig, vadsig, onzedelijk leven: de logica, die in plaats van eerbare, werkzame burgers te kweeken voor den staat, aan de maatschappij sujetten levert, die om hun gedrag de samenleving ten schande zijn; de logica, die, wanneer ze spreekt van vrijheid, daaraan het begrip van losbandigheid hecht en in het einde meer vertrouwt op de toepassing van het vuistrecht dan op de kracht van het woord; de logica, die er den mensch toe brengt om met drieste onbeschaamdheid te beweren, ook dan wanneer hij het schandelijkste leven achter zich heeft, dat geen smet op hem kleeft; de valsche, verderfelijke logica, die den mensch een grooten dunk geeft van hem zelven en de waardeering van anderen wegneemt.

De geschiedenis: welke geschiedenis? De verminkte, de verdraaide, de vervalschte geschiedenis; de geschiedenis, die nog spreken durft van duistere middeneeuwen, van gruwelen der inquisitie, van 's Pausen onedele houding met betrekking tot den Bartholomeus-nacht, van brandstapels en heksendansen in het Roomsche tijdperk, niettegenstaande onbevooroordeelde Protestantsche geschiedschrijvers, wien ieder afzonderlijk meer gezond verstand toekwam dan allen zoogenaamden hervormers van onzen tijd te zamen, herhaaldelijk en meer dan overtuigend hebben bewezen, dat de Katholieke Kerk in alle tijden vrij is van schuld en dat dientengevolge de geschiedenis gereconstrueerd moet worden; de geschiedenis, die in het wereldbestuur geen goddelijke leiding meer ziet, maar toeval en drang van omstandigheden.

Eigen overtuiging, logica en historie in bovengenoemden zin, ziedaar de wapenen, waarmede onze hervormers het beschavingswerk zullen volvoeren. En waar meenen zij laurieren te plukken van hun arbeid? Op *alle* gebied: werden de beschavingsmannen op hun woord geloofd, men zou veronderstellen, dat er geen wetenschap is, die niet door hen werd beoefend. Doch zij bevroeden niet, dat juist het voorgeven van alwetendheid het bewijs is van allezins gebrekkige kennis. Het teekent den man van ernstige studie, den waren beoefenaar der wetenschap, zoo iemand volmondig bekent, dat niettegenstaande zijne diepzinnige navorschingen, er nog veel voor hem in het verborgene ligt, en zijn weten nog zeer onvolmaakt is; de hervormers van onzen tijd echter spreken en handelen over alle wetenschappelijke vraagstukken, de hoogste niet uitgezonderd, en dat met een air, alsof alleen zij de wijsheid in pacht hebben. Op elk terrein bewegen zij zich, liefst op dat der wijsbegeerte en staathuishoudkunde, ofschoon hun vooruitgang in de wetenschap nog niet eens vergeleken mag worden met den toestand van iemand, die het gebruik zijner beide beenen mist.

Iedereen dagen zij uit: mannen, vergrijsd in de studie, zouden nog bij hen als bij orakelen van wijsheid te rade kunnen gaan, diepzinnige denkers kunnen bij hen nog ter schole komen, de jongeren zullen bij hen den grondslag vinden hunner verdere ontwikkeling, ofschoon *hun* wetenschap een wetenschap is zonder fundament. O verwaandheid der verwaandheden, bij die hervormers is alles verwaandheid. Doch van die beschaving, van die hervorming, met verwaandheid begonnen, in verwaandheid doorgezet, blijven de gevolgen niet uit. Het godsdienstig gevoel, waardoor de mensch God neemt tot regel en wet van zijn gedrag, wordt verbannen uit de harten, en de hervormers zelven geven daarvan een treurig bewijs; het verstand wordt gevuld met schijnwetenschap en daarom biedt het geen veiligheid meer aan de ware wijsheid; karakterloosheid treedt in de plaats van overtuiging en wilskracht, omdat de mensch, losgemaakt van den godsdienst, een speelbal is van zijn eigen hartstochten; valsche beginselen en averechtsche begrippen voeren de maatschappij ten ondergang: dit alles is de vrucht van de tegenwoordige, valsche bescha-

---

FEUILLETON

Sombra como Testigoe.

Un moza, falta poco un mucha ainda, pasobra el tabatin diez cincoe anja, mester a bini dilanti di tribunal. E tabata acusa di un.... matamentoe!

Nan a scohe mi pa mi defendele.

Un dos tres anja numa mi tabata abogada, i e cuestion aki, tabata di promer cuenta serio, koe mi tabatin di defende, coestumber anto no a haci kita sintimentoe pa estado tristoe den cual e mucha muher tabata. Mi tabatin un compacion profundo i berdadera coene, i mi tabata sufri podice mas coe e mucha coe tabata para bao di un tal acusacion.

Mi responsabilidad tabata grandi, mi tabata ansiar; henter dia mi a corda ariba e proces — i mi fantasia a haci mi mira na differente manera e dramá misteriosa.

Dianan largoe mi tabata sinta studia den papelnan di proces, falta poco mi tabata sabi toer e cos foi mi cabez. Mi tabata haci paseonan largoe, cordando koe esai lo haci cuenta mas klar pa mi. Envano!

Ma e mucha mester ta inocente. E mucha muher por ta un matadora? No ta posible.

Hopi bez mi a bisitele den prison i semper mi a sali koe cordamentoe, koe e mucha, koe lo no maltrata ningun bestia, no ta capaz pa mata un hende. I toch, pruebanan a munstra koe el mester a haci tal crimen.

Su historia? E mucha tabata jama Alice Mary Haritage i nan a acusele di a mata Harry Smith, jioe di su roeman muher.

Conde Frederic Haritage tabata biba den su castillo na Northamptonshire. E tabatin un jioe homber, coe pa su mal bida i porfin pa su crimennan mes a kita toer stimacion di su tata i su familia.

Sir Frederic a haci toer su posible pa hiba su jioe perdir trobe ariba bon camina, pero nada por a juda toer, cos tabata envano! Alafin Lionel Haritage mester a bai for di su tera pa e no cai den manoe di husticia. Ningun hende, ni su tata mes, tabata sabi na oenda Lionel a bai, algun hende tabata kere koe el a bai America, otronan tabata sigur koe el a hoga su curpa.

Sir Frederic no a tende nada mas di su jioe. Hopi anja e tabata viudo caba, e tabata biba un bida solitario i e tabata sinti mas i mas necesidad di compania.

Fuera su jioe e tabatin mas sino su roeman Alfred, koe hopi anja pasa a bai Ceylon coe su esposa i su dos jioe.

Juist na su tempoe koe Sir Frederic no por a wanta mas di biba e só den e castillo grandi, el a ricibi un carta di Ceylon den cual nan ta participele koe su roeman i su esposa a moeri, largando dos jioe muher: un di nan tabata un biuda coe un jioe chikitoe, e otro tabata Alice Mary. Alice a sufri di mas tantoe pa morto di su tata, su roeman tabata heredera di toer cos, *el* no tabatin nada.

E Conde a scirbi nan un bez di bini Inglaterra, mientra el a resolve di haci e mucha chikitoe—Harry—su heredero; en caso e mucha ta moeri Alice lo a haja toer. Despues di un luna Frederic a ricibi un telegram koe a participele, koe su familia a jega Liverpool. Dos dia nan a keda aja i a sigi anto nan biage. Banda di Haritage—Hall nan mester a kita tor di camina grandi pa jega mas lihe na castillo di nan oom. Na anoche nan a jega na un posada, camina nan a sosega un ratoe, pero ora nan a kier bai, awa seroe a coeminza cai asina duroe coe nan a resolve di keda es anoche den e posada. Nan a haja un camber coe dos cama i ora Helena a sera porta nan ta drecha pa droemi.

Nan a papia algun tempoe di nan bida nobo i porfin Alice dici: "Mi ta spera koe Harry lo probecha di su rikeza. Mi ta contentoe koe nos ta keda cerca otro, i si e disgracia mester socede koe Harry ta moeri lo mi no casa nunca pa nos dos por keda cerca otro."

"Mi no por juda," Helena dici, mi ta ansiar. Ta parce mi koe un of otro disgracia lo socede."

"Ai no papia asina. Nos a caba nos biage bon. Mira com duci e mucha ta droemi. Larga nos bai sosega tambe. Bon anoche!" I despues di a braza otro nan a bai droemi.

. . . .

. . . .

E horloge grandi i bieuw di e posada a bati un ora, ora toer hende a lamanta di un gritoe terrible. Toer a lamanta i a drenta den gandry koe tabata luza pa un lampi. Porta di camber di e dos roeman tabata habri. Abao na suela nan a haja e biuda moza sin conocementoe.

Alice tabata sinta grita ariba su cama, su manoe i panja jen di sanger. Na promer momentoe ningun tabata corda ariba Harry: Un persona koe a jega mas laat na e posada jama Mr. Davis a hisa Helena i a judele

"Mi jioe!.... Na oenda mi jioe ta?" tabata su promer gritoe. Nan no por a haje. Alice no por a papia di spantoe, ni responde ariba e pregunta, pakiko e tabata jen di sanger. Alafin un criar a haja e mucha meimei di cama di Alice i muraja. E mucha a moeri. Un cuchu tabata hincá den su pechoe, i e cuchu tabata di Alice, el a cumprele un poco promer koe el a bai for di Ceylon.

Coe lagrima Helena a conta koe ora el a bai droemi el a toema Harry den su braza. Cuantoe tempoe el a droemi e no tabata sabi, pero e tabata spierta pasobra el a tende Harry jora. El kier a cohe, pero e mucha no tabata banda di djele. El a boela bai for di su cama. Koe el a habri porta of koe el a hajele habri, el no por a bisa.

"Ora mi a mira den gandry," asina Helena a sigi nervioso, "mi wowo a cai unbe ariba muraja banda drechi i mi tabata mira un sombra di un homber, koe tabata disparce. Mi a spanta asina, koe mi a cai abao sin conocementoe."

Fin ta sigui.

…g, en waarlijk, het strekt 's menschen verstand niet tot eer, dat velen zich laten verleiden door hare drogredenen.

Derhalve, indien wij het wel meenen met de maatschappij, waarin wij leven, en het geluk beoogen van den kring, waarin wij verkeeren, wachten wij ons voor de hervormers van onzen tijd, die noch roeping, noch aanleg hebben voor het beschavingswerk, luisteren wij niet naar de leer, door hen in woord en geschrift verspreid, maar zien wij, als gevolg hunner niet *liberale*, maar *radicale* beginselen, in hen geen voorvechters, doch bestrijders van den waren vooruitgang.

KOLONISATIE.

Wij vestigen de aandacht onzer lezers op het hier door ons overgenomen artikel: "Kolonisatie," voorkomende in het uitmuntende blad "de Surinamer" van Donderdag 18 juni ll. De schrijver van dat zaakrijke artikel brengt de oude kwestie weer eens ter sprake, of thans, nu Moederland en kolonie steunen en waarborgen willen, een emigratie van Curaçaonaars niet gewenscht zoude zijn in het belang der beide koloniën.

"Een opmerkelijk en niet onbeteekenend verschijnsel mag het bijna algeheel stilzwijgen genoemd worden, hetwelk ten aanzien van het Rapport der Commissie om te adviseeren omtrent Kolonisatie van Europeanen wordt in acht genomen.

Opmerkelijk, wijl soms geringe voorvallen, als het vertrek met verlof van een ambtenaar of het werpen door jongens naar manja's, met een uitvoerigheid, een gewichtiger zaak waardig, besproken worden. Aan deze omstandigheid ontleent het verschijnsel dan ook zijn niet geringe *beteekenis*.

Alleen een drietal beschouwingen in ons blad voorkomende, gaven den indruk weder, dien het Rapport gemaakt heeft op "Een Kolonist" en wellicht op velen in de kolonie. Kan die indruk hen, die met de Commissie en met ons een Kolonisatie door Nederlanders *voor Suriname* gewenscht achten, misschien weerhouden hun stem te doen hooren? Niet onmogelijk.

Ofschoon wij niet in alle bijzonderheden medegaan met hetgeen door "Een Kolonist" ter plaatsing in *De Surinamer* werd aangeboden, onderschrijven wij toch gaarne hetgeen die geachte inzender zegt omtrent datgene, hetwelk hij terecht het cardinale punt noemt. "Kan," zoo vraagt hij, "de Nederlandsche landbouwer op den duur met succès veldarbeid in die laag gelegen, tropische landen verrichten?" "Neen," luidt het antwoord, "persoonlijke ondervinding en de geschiedenis, die volgens de eigen woorden van het Rapport leert, dat nagenoeg alle genomen proeven in meerdere of mindere mate mislukt zijn en tal van menschenlevens gekost hebben, roepen luide: Het *voorwaardelijk* gezonde Surinaamsche klimaat is een doodend klimaat voor de Europeanen en vooral voor de Nederlanders, die van hun aankomst in de kolonie af, verplicht zijn dagelijks meerdere uren in de brandende zonnestralen te arbeiden! Het Surinaamsche klimaat is een doodend klimaat voor Nederlandsche landbouwers, die volgens het advies der Commissie des voormiddags van 6—10 en 's namiddags van 3—6 uur in de open lucht veldarbeid zouden moeten verrichten! Jammer en ellende, al ware het slechts tengevolge van het klimaat, zouden voor de Europeanen de wrange vruchten zijn van hun streven naar een twijfelachtige lotsverbetering!"

Al zullen er altijd en overal lieden gevonden worden, die alleen uit vooringenomenheid met een opgeworpen denkbeeld doof blijven voor de lessen der ervaring en blind voor hetgeen het tegenwoordige hun te aanschouwen kan geven, meenen wij toch, dat de meeste tot oordeelen bevoegden in de Kolonie bovenstaande woorden gaarne als de vertolking hunner opinie zullen beschouwen. En die tot oordeelen bevoegden zijn niet in de eerste plaats zij, die *in de verte* met de historie alléén voor zich, meenen te mogen concludeeren, dat kolonisatie van Europeanen *op dit tijdstip* niet aanbevolen mag worden, maar toch na eenige jaren mogelijk zal zijn.

Met volle waardeering der geschiedkundige schets: Europeesche Kolonisatie in Suriname, van den heer Pyttersen achten ook wij daarom den raad (zie *West-Indiër* 3 Juni 1896) niet overbodig, namelijk "dat wij niet uit het oog moeten verliezen, dat het den heer Pyttersen aan alle practische ervaring bij de behandeling van zijn onderwerp ontbreken moet."

Minder optimistisch dan de heer Pyttersen oordeelt de Commissie van advies, bestaande uit 16 Surinaamsche ingezetenen, wien zeker geen *practische ervaring* ontzegd kan worden. In het klimatologisch gedeelte van haar Rapport drukt zij zich zóó gereserveerd uit, dat het voor ieder duidelijk is, dat ook zij terugdeinst voor de volle verantwoordelijkheid der mogelijk allertreurigste gevolgen, welke de klimatologische invloeden op den Europeeschen veldarbeider moeten uitoefenen.

Zou het daarom vermetel zijn te meenen, dat nooit of nimmer de Nederlandsche Regeering moreel of financieel een Kolonisatie door Nederlanders of Duitschers zal willen steunen, waar aangenomen mag worden, dat schier niemand in de Kolonie van haar mogelijkheid overtuigd is? De vraag stellen is haar beantwoorden.

Toch blijft het waar, dat een vermeerdering van werkkrachten een levenskwestie is voor onze Kolonie. Toch is het wenschelijk, dat de vermeerdering der bevolking, zijnde 60000 zielen op een oppervlakte gelijk aan vijfmaal die van het moederland, niet uitsluitend plaats vinde door aanvoer van Aziatische immigranten, bestemd voor den grooten landbouw. Maar hoe dan, zal men vragen, wanneer een Kolonisatie door Europeanen als onverantwoordelijk, als onmogelijk beschouwd moet worden? Wel, richten wij b. v. onzen blik naar het eiland Curaçao, welks over het geheel als arbeidzaam bekende bewoners onder dezelfde vlag leven als wij en bestand geacht mogen worden tegen arbeid in de vruchtbare velden van Suriname. Curaçao met bijliggende eilanden heeft namelijk ⅓ van de grootte der provincie Noord-Holland en zijn bodem is niet vruchtbaar genoeg om de helft der ongeveer 50,000 inwoners te voeden. Wij weten, dat voor vijf en twintig jaar reeds een poging van particulieren uitgaande gedaan is om bewoners van Curaçao voor onze Kolonie te winnen, maar deze door onwil der eilanders niet mocht gelukken. Doch men verlieze niet uit het oog, dat de omstandigheden aanmerkelijk gewijzigd zijn, dat Suriname destijds wegens meermalen heerschende ziekten niet als gezond bekend stond en de dyssenterie in datzelfde jaar nog veel slachtoffers geëischt had; dat de onderneming toen uitging van planters en steun van Nederland en Koloniaal Bestuur niet gewaarborgd was; dat na tenuitvoerlegging der plannen van den heer Havelaar den nijveren en tot werken geschikten arbeider wellicht alhier een benijdenswaardig arbeidsveld kan worden geopend. Altemaal redenen, die in ieder geval verdienen rijpelijk overwogen te worden door hen, die met ons naast den grooten ook den kleinen landbouw een goed hart toedragen en mede door deze beide hefboomen zoo mogelijk van de Kolonie wenschen te maken, wat zij eenmaal geweest is, een *bloeiende* Kolonie.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Bij Gouvernements-beschikking dd. 3 dezer maand No. 366 is aan den brievenbesteller Willem Dykstra, tot herstel van gezondheid, een maand binnenlandsch verlof verleend.

Bij Gouvernements-beschikking dd. 3 dezer maand No. 368 is aan den Heer M. A. Schotman, Onderwijzer der 2e. klasse bij het Openbaar Onderwijs op dit eiland tot herstel van gezondheid een jaar verlof naar Nederland verleend.

De Nederlandsche paketschoener "Gouverneur van den Brandhof" vertrekt Maandag, den 13n. dezer, naar de eilanden Saba, St. Eustatius en St. Martin N. G.

De mails worden op den vertrekdag om 2 uur des namiddags gesloten.

Het Nederlandsche paketvaartuig "Gouverneur van Heerdt" zal instede van Maandag, den 13n., Dinsdag, den 14n. dezer, van hier naar Aruba vertrekken.

Lyst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

M. Gomez Casseres, Merie Cyntji, Ehum, Orcia La Cruz, Paul Gramont, José Maria Nouel, Frans Dackloth, Antonio Moreno, Genaro Verde, Ricardo Herrera.

Niet voor bestelling vatbaar: Jean de Leon, H. Gaerste, Hotel Brion.

De laatste dagen brachten rouw en droefenis in vele huigezinnen. Men meldde ons, dat verleden week zich een meisje van omstreeks 16 jaar zou verdronken hebben in een put der plantage San Guan, terwijl men omtrent dien zelfden tijd het lijkje ophaalde van een driejarig kind uit een regenbak van Hato. Zondag l. l. had een jongen van 15 jaar het ongeluk op de hoogte van Plantersrust al spelende uit een in beweging zijnde leegen wagen te vallen, die gebruikt wordt voor het aanvoeren van materiaal voor den nieuwen tram. De ongelukkige, die vrij belangrijke wonden aan hoofd, schouder en borst had ontvangen, werd onmiddellijk door Dr. Lens verbonden en daarna naar het R. K. Gasthuis overgebracht. Men vreest voor zijn leven.

Omtrent den nieuwen tram te Otrabanda meldt men ons, dat Maandag l.l. door de bevoegde autoriteit een proefrit gehouden is ter hoogte van Plantersrust. De rit met muilen moet niet hebben voldaan. Men verzekert ons, dat de concessionaris, wil hij de lijn tot Habai blijven exploiteeren, zich van een stoommachine zal moeten voorzien.

Wij brengen bij dezen onzen dank aan den Heer John Gaërste, agent der Italiaansche "Veloce", voor de toezending der driemaandelijksche tijdtafel van deze stoomvaartlijn.

l. l. Woensdag arriveerden alhier per Willem II de 4 Eerw: fraters voor het College te San Fuego en de R. K. armenscholen. Hartelijk welkom in de kolonie en vruchtbaren arbeid.

In het R. K. Gasthuis overleed Dinsdag morgen l. l. zacht en kalm, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der stervenden, de Eerw. Zuster Maria Susanna (Mejuffrouw Wilhelmina de Wolf). De overledene was den 21 April 1836 te Schiedam geboren, den 11 Mei 1869 in de congregatie der gasthuiszusters te Breda getreden en den 2 November 1871 in de kolonie aangekomen. Bijna vijf en twintig jaar bracht Zuster Susanna door in den dienst der arme leprozen te Zakito, totdat een slepende en smartvolle ziekte met geheele overgeving aan Gods H. Wil gedragen een einde maakte aan haar kostbaar en verdienstelijk leven. Voorzeker zal de nederige religieuse, die haren God in zijne lijdende ledematen zoo liefdevol gediend heeft, in den Hemel Gods rijksten zegen afsmeeken over allen voor wier welzijn zij zich zoo edelmoedig heeft opgeofferd. Zij ruste in vrede.

Volgens *La Religion* zijn te Caracas van den 1n tot den 5n. dezer de feesten ter eere van generaal Francisco de Miranda met allen luister gevierd.

WELGELEGEN.

Met zeer veel genoegen lazen wij kort geleden in *El Eco de Venezuela* het volgende:

Daar zijn schrijvers, die beweren, dat de vrouw alleen maar moet worden opgevoed voor het huisgezin en daarom de schat harer kennissen moet worden beperkt tot die huiselijke bezigheden, die aan haar geslacht eigen zijn.

Wij oordeelen niet alzoo.

De vrouw moet trachten allerlei kennis op te doen, niet alleen, om haar huisgezin gelukkig te maken, maar ook om luister te geven aan de maatschappij, die haar eerbiedigt en bewondert, als zij in haar ontdekt de bekoorlijkheid der deugd en de beminnelijkheden der schoonheid, verhoogd door het heldere licht der wetenschap.

De geest onzer eeuw is er op gericht, deze verandering tot stand te brengen en doet daarmede als een grooten stap van vooruitgang. De tijden van duisternis zijn voorbij en beschaving heeft der vrouw hare plaats aangewezen daar, waar hare deugden meer kunnen schitteren.

't Zijn deze beginselen, die voorzitten bij de Eerw. Zusters, die *Welgelegen* bestieren. Zij vereenigen den vooruitgang der kennis met de openbaringen van het Christelijk Geloof. Zij voeden de vrouw op volgens de beginselen der deugd en doordringen haren geest met de verheven lichtstralen der waarheid, en dat reeds gedurende 53 jaren, die het Gesticht besteedde aan de vorming van zoovele kinderen, die thans de trots zijn van het vaderland, dat haar zag geboren worden.

Alles in dit gesticht is er op ingericht, het voorgestelde doel te bereiken: het prachtige gebouw, met uitgestrekte studie- en ontspanningszalen, volmaakte zindelijkheid, en trots de dorheid der plaats, heerlijke bloemengeur doen u aanstonds gevoelen, dat gij u in eene deugdenrijke omgeving bevindt.

De methode van onderwijs is geheel in overeenstemming met de tegenwoordige wetenschap.

Veelvuldig zijn de vakken van onderwijs; wij zouden kunnen opnoemen de verschillende talen, sterrekunde en natuurwetenschap, de cijferkunst en bovenal de muziek, die in een afzonderlijke zaal met glas omgeven overvloedig gelegenheid geeft, om het teedere instrument te bespelen, waardoor Beethoven en Mozart onsterfelijk geworden zijn.

Wij zouden hier gaarne de namen opnoemen van de uitstekende onderwijzeressen van dit gesticht; maar wij vreezen eene wonde toe te brengen aan de bescheidenheid van die onvermoeide strijdsters voor plicht en talent.

Bewonderenswaardig is de werkzaamheid der bestierdessen: haar ijver, haar beleefde omgang, hare voorzichtigheid gepaard aan onophoudelijke werkzaamheid toonen duidelijk aan, dat zij door den Heere gezonden zijn om aan allen den weg der volmaaktheid te wijzen.

Wij kunnen niet nalaten, hier iets zeer gewichtigs meê te deelen. De eenige leeraar aan dit Colege is onze doorluchtige landgenoot Mgr. Dr. Miguel A. Baralt, de deugdzame priester, de welsprekende redenaar, de man van karakter, die liever de ballingschap verdroeg dan de vleierij der tirannie. Hij verleent zijne hulp aan dit instituut, zijne uitgebreide kennis ter beschikking stellend van de 150 meisjes, die daar hare opvoeding genieten.

Als bewijs van onzen eerbied en bewondering voor zijn talent, schrijven wij eenige regels over uit de redevoering, die Mgr. Baralt uitsprak bij gelegenheid van het vijftig-jarig bestaan van Welgelegen.

"De menschelijke wetten regelen "de uitwendige handelingen des "menschen, maar zij zijn niet vol"doende voor het hart, dat leven "geeft aan de handelingen der rede"lijke ziel, gelijk hetzelve leven geeft "aan de bewegingen des lichaams, "en God alleen, het eenige Wezen, "dat het menschelijk hart kent, kan "het wetten voorschrijven. De

"mensch toch maakt wetten voor "zaken, waarover hij oordeelen kan, "en daarom kan hij ze niet geven "met betrekking tot de inwendige "handelingen, die verborgen zijn, "maar eeniglijk met betrekking tot "de uitwendig waarneembare bewe- "gingen; nochtans is het voor de "volmaking der menschelijke deugd "noodig, dat de mensch èn in- en "uitwendig rechtschapen zij.

"De menschelijke wet dus kan niet "voldoende de inwendige handelin- "gen onderdrukken en regelen; "daarvoor is noodig de goddelijke "wet of de Godsdienst. Volgens deze "het hart van zijne leerlingen te "vormen is de groote zending van "alwie zich met opvoeding af- "geeft en is ook die der Zusters van "Welgelegen, die zonder rust of ver- "strooiing waken en letten op hare "geestelijke kinderen, eerstens door "het voorbeeld harer daden, twee- "dens door de voorzichtigheid harer "woorden. Venezuela en Colombia, "Santo Domingo en Haiti versieren "hunne samenleving met zedige "maagden en voorbeeldige echtge- "nooten, die in dit Huis de opvoe- "ding der ziel ontvingen.

"Storte de Hemel zijne gaven en "de Heer Zijne zegeningen uit over "de Bestierderessen van Welgelegen "ter belooning van de edele zending, "die zij zich hebben opgelegd in het "belang der menschheid."

NEDERLAND.

Vrijdag, 19 Juni, is de gewichtige beslissing gevallen:

met 56 tegen 43 stemmen werd de kieswet aangenomen.

Tegen stemden:

11 katholieken: v. d. Kun, Smits van Oyen, Mutsaers, Dobbelmann, Vermeulen, Van Vlijmen, Travaglino, v. d. Berch, Harte, d' Ansembourg en Bahlmann;

2 conservatieven: Bastert, Schimmelpenninck;

17 liberalen-Tak: Hartogh, De Kanter, Rink, Lely, A. Smit, Drucker, Schaafsma, E. Smidt, Kerdijk, Cremer, Hordijk, Lieftinck, Veegens, Heldt, Sanders, Borgesius en Smeenge;

7 Kuyperianen: Kuyper, Donner, Van Alphen, Heemskerk, 't Hooft, Lucasse, Seret;

1 anti-rev.: Beelaerts;

2 liberalen-Roëll: Pijnappel, Bool;

Afwezig alleen de heer Tak.

Vóór de wet stemden dus: 14 katholieken, 19 conservatief-liberalen, 6 antirev. der fractie Lohman, 16 liberalen-Tak en de "wilde" anti-rev. Staalman.

BUITENLAND.

Rome.—De *Unione* van Bologna, welke doorgaans goed is ingelicht, bevat een telegram meldende, dat de Negus van Abyssinië na ontvangst van den brief des Pausen, alle Italiaansche gevangenen in vrijheid heeft gesteld.

Paus Leo XIII legt, naar men meldt, de laatste hand aan een zeer belangwekkende encycliek, die tegen het einde van deze maand zal verschijnen en den voorrang der Roomsche Kerk boven de Oostersche Kerken behandelt.

Ook zal een encycliek verschijnen over de ontwapening.

Z. H. de Paus heeft door bemiddeling van den bisschop van St. Gallen zijn portret met eigenhandig onderschrift doen toekomen aan Henri Dunant, den stichter van het Roode Kruis.

Italie.—De grootmeester der Italiaansche vrijmetselaren, Adriano Lemmi, heeft zijn ontslag genomen; met 70 van de 98 stemmen is tot zijn opvolger gekozen Ernesto Nathan, een Israëliet.

De beruchte Lemmi blijft evenwel het hoofd der geheele vrijmetselarij.

—Diep, zeer diep is de indruk, welken in geheel Italië het schrijven maakt, dat Z. H. de Paus door bemiddeling van mgr. Cyrillus Macarius, patriarchaal vicaris der Copten van Alexandrië, aan den Negus van Abyssinië richt en waarin de invrijheidstelling der Italiaansche gevangenen wordt gevraagd. Tot zelfs bij de afgevaardigden en de regeeringspersonen is deze indruk groot.

—Voor de eerste maal sinds 1870 werd in het Italiaansche Parlement hulde gebracht aan den H. Vader en ook verschillende organen der liberale pers kunnen hun bewondering voor deze handelwijze niet bedwingen. De *Fanfulla* bijv. constateert met voldoening de uitmuntende impressie, welke de edelmoedige daad des Pausen alom heeft gemaakt en schrijft ten slotte: "Buigen wij ons eerbiedig voor de christelijke naastenliefde, op zoo schitterende wijze getoond door dengene, in wien zij haar hoogste verpersoonlijking vindt."

Alleen de volgelingen van Crispi zijn boos en "verontwaardigd." Zij roepen wee en ach! over het feit, dat de Paus zich mengt in de binnenlandsche aangelegenheden van Italië en klagen, dat het rijk zijne eigen rampen niet eens weet te herstellen. Wanneer Crispi aan het bewind was gebleven, zou alles natuurlijk goed terecht zijn gekomen, maar nu!.. Het pleit voor de juistheid van inzicht der Italianen, dat slechts zeer weinigen aan deze dwaze grootspraak geloof hechten en de aanhang van den gewezen minister steeds kleiner wordt. De ontsteltenis der Crispiaansche en maçonnieke pers kan inmiddels als een nieuw bewijs gelden van den weldadigen indruk door 's Pausen optreden in geheel Italië gemaakt. De zedelijke grootheid van den H. Stoel komt hierbij weder op éclatante wijze uit. En men vraagt zich af, welke ontzaglijke voordeelen Italië wel zouden kunnen ten deel vallen, wanneer de Paus zijn souvereine onafhankelijkheid in alle volheid kon genieten en het onrecht aan Hem gepleegd werd hersteld.

In antwoord op eenige regelen van de *Popolo Romano*, die aan het succès van 's Pausen daad twijfelde, geeft de *Osservatore Romano*, het orgaan van den H. Stoel, te verstaan, dat het succès tamelijk wel verzekerd is. Men moet slechts een weinig geduld oefenen, zegt de *Osservatore*.

Vermelden wij ten slotte nog, dat mgr. Macarius, behalve het eigenhandig schrijven van Z. H., ook nog eenige geschenken aan Menelik overbrengt, waaronder het voornaamste is een casette, inhoudende kostbare relieken van heiligen, die onder de Copten worden vereerd. De reis van mgr. Macarius zal ongeveer 30 dagen duren.

Op het slagveld van Adoea werden op 30 Mei — drie maanden na den veldslag — 1072 blanken en 39 inlanders begraven. De lijken waren door de hitte en den wind geheel uitgedroogd — *ossa arida*, volgens de uitdrukking van den officier van gezondheid, die vooraf naar het slagveld was gezonden, om den toestand op te nemen. Het woord heeft in Italië diepen indruk gemaakt, en *ossa arida* zeggen de Napolitanen, als zij de bleeke, uitgeteerde schimmen zien, die thans bij honderden te Napels terugkeeren uit het vreeselijke land.

Frankrijk.—Men weet, dat de fiscus de beruchte belasting ook eischt van congregaties, die niet meer door den Staat als vereenigingen worden erkend en dus op de eerste plaats weigeren den Staat eene vereenigingsbelasting te betalen. Nu wil de fiscus hare goederen gerechtelijk verkoopen, doch volgens de radicale *National* heeft de Raad van State, afdeeling voor geschillen, beslist, dat de wet dien verkoop niet toestaat.

Voor bedoelde congregaties zou dus de belastingwet een doode letter zijn, en zij den fiscus met zijne oneerlijke eischen hartelijk kunnen uitlachen.

In de Fransche Kamer deed zich weder een incident voor. Een socialistisch afgevaardigde klaagde over het optreden der politie bij de manifestatie ter eere der gevallen communards op het kerkhof *Père Lachaise*. Spreker eischte voor het „volk" het recht zijn dooden te eeren. De minister Barthou antwoordde, dat de amnestie, aan de Commune verleend, beteekende een vergeten maar geen rechtvaardiging. Hierop weerklonken beleedigende uitroepen en de kreet: „Leve de Commune!" De voorzitter verklaarde, dat hij niet zou toelaten, dat de Commune werd verdedigd.

De Kamer nam ten slotte een motie om over te gaan tot de orde van den dag, zonder meer, aan, met 415 tegen 54 stemmen. De regeering had die motie aanvaard.

Hongarije.—De voornaamste feestelijkheden ter gelegenheid van het Milenniumfeest in Hongarije, zijn te Boeda-Pest begonnen met de overbrenging van de Stefanuskroon en de andere insignes der koninklijke macht naar de kerk van den heiligen Mattheus, waar zij gedurende drie dagen voor het publiek ten toon zullen worden gesteld.

Deze plechtigheden hebben een onnoemelijke massa belangstellenden getrokken. Alle hôtels zijn bezet; en er is geen particuliere woning, of er zijn vrienden en vriendinnen, die zijn overgekomen, om dit nu eens te zien.

De vijftien duizend studenten uit de verschillende universiteitssteden dragen, wat te begrijpen is, het hunne bij, om het gewoel in de verschillende straten te stoffeeren met kleurig gewemel en luidruchtig gewoel.

De plechtigheid liep echter niet zoo vlot als men verwacht had. De kroon wordt bewaard in een ouderwetsch kistje, zoo zegt ten minste een Engelsch blad, de *Daily News*. Dit kistje was in geen zestien jaar geopend, zoodat het slot verroest was en een smid moest worden geroepen om het open te breken, hetgeen dezen na eenige moeite ook gelukte.

De keizer had prins Paul Esterhazy, van het Hoogerhuis, en Koliman von Tisza, van het Lagerhuis, benoemd om hem te vertegenwoordigen. Onder de aanwezigen, die de plechtigheid bijwoonden, merkte men o. a. op de prins kardinaal Vaszary, den hofmaarschalk graaf Szapary, baron Banffy, den minister-president enz. enz.

Om kwart over tienen kondigden kanonschoten aan, dat de processie met de kroon den Burcht verliet. Onmiddellijk begonnen alle kerkklokken te luiden, de soldaten presenteerden het geweer en de menigte stond eerbiedig met ontbloot hoofd.

Den stoet ging een escadron huzaren vooraf; daarop volgden, allen gezeten in prachtige koetsen, de vertegenwoordigers van den Rijksdag. De prins-primaat, ofschoon gekleed in grootornaat, was nauwelijks zichtbaar in zijn nieuwe galakoets, getrokken door zes hengsten, gehuld in goud, en omgeven door pages, in de livrei van den primaat. De koets gingen vier huzaren vooraf; vier huzaren volgden haar.

Daarna volgden de gardes van de kroon en de Honveds, die op hun beurt gevolg werden door de koninklijke glazen koets getrokken door zes witte paarden. De soldaten presenteerden weer de geweren, de officieren maakten met hun degen het militair saluut.

In de kerk van St. Mattheus was geen plaatsje onbezet. Toen de processie binnentrad, begon het koor te zingen het lied dat nog afkomstig is uit den tijd, toen de Turken meesters van het land waren en dat aldus aanvangt: "Waar zijt gij, schitterende ster der Hongaren?" In deze kerk werden de insignes gelegd op een tafel, die onmiddellijk omringd werd door twaalf gardes.

Daar waren kroon en andere insignes ter bezichtiging tot Maandag.

Zwitserland.—Dat de jeugdige Universiteit te Freiburg het vertrouwen wint van het buitenland, blijkt uit de onlangs door de Pruisische regeering te Berlijn afgelegde verklaring, dat zij er niet het geringste bezwaar in ziet, alle rechten toe te staan aan de semesters, welke door hare onderdanen bij Freiburgs faculteit der natuurwetenschappen zijn afgelegd.

Gedurende dit zomersemester is het aantal studenten gestegen van 321 tot 346, waaronder 23 dames als hoorderessen.

Uit dezen jaar op jaar toenemenden bloei spreekt duidelijk Gods zegen, bij voortduring rustend op het werk tot bevordering der geloovige wetenschap gesticht.

Spanje.—Een smartelijke indruk is in geheel Spanje en ook daarbuiten gemaakt door den gruwelijken aanslag der anarchisten te Barcelona. Men weet, dat deze stad een der broeinesten is van het anarchisme, maar sinds geruimen tijd had de partij zich stil gehouden. Thans heeft zij plotseling weer op ontzettende wijze „teekenen van leve" gegeven, welke dood en verderf zaaien!

Omtrent den aanslag worden nog de volgende bizonderheden gemeld: De processie van het H. Sacrament keerde Zondagavond om 9 uur naar de kerk van Santa Maria del Mar terug, toen op den hoek van twee straten een bom ontplofte. Er ontstond een onbeschrijfelijke paniek; de priester die het H. Sacrament droeg, viel in zwijm, in alle richtingen stoof de menigte uiteen, en vele personen werden in het gedrang gewond. De bewoners van de naburige huizen durfden eerst niet buiten komen, en bleven, verstijfd van schrik, uit de vensters 't ontzettend schouwspel aanstaren. Drie werklieden lagen dood op een hoop: in een hoek lag een vrouw met een vreeselijk verminkt kind in de armen; verder lag een vrouw met een gapende wonde in de borst, en een jonge werkman met verbrijzeld hoofd. In het geheel waren er twaalf dooden en een veertigtal gewonden, waarvan nog twee kinderen in het hospitaal bezweken. Den geheelen avond werd het hospitaal bestormd door menschen, die de namen van de dooden en gewonden kwamen vragen.

Men gelooft, dat de bom werd geworpen van het balkon van een der naburige huizen, en dat de aanslag gemunt was op den kapitein-generaal Despujols, die in de processie medeliep, maar niet getroffen werd. Het was een Orsinibom, met 23 zundpijpen en geladen met dynamiet en schroot. De politie heeft onmiddellijk 32 anarchisten gearresteerd, doch een paar van de meest bekende waren nergens te vinden. De voornaamste arrestanten zijn een Italiaan en de secretaris van een plaatselijk anarchistisch blad, een Catalonier. Een woedende menigte belegerde het politiebureau, waar de anarchisten waren opgesloten en als de politie het niet had verhinderd, zou het volk hen ongetwijfeld gelyncht hebben. Alle schouwburgen in de stad liepen op het gerucht dadelijk leeg. De staat van beleg werd terstond afgekondigd.

Volgens een telegram uit Barcelona aan de *Heraldo* is men de daders van den aanslag op het spoor.

—In de hooge militaire wereld van Spanje had dezer dagen bijna bloed gevloeid. Niet als gevolg van een poging tot opstand of iets dergelijks, maar eenvoudig als resultaat van een geschil tusschen twee aanzienlijke personen. De zaak is deze: Sinds lang bestaat er een veete tusschen zekeren generaal Borrero, bevelhebber van het zesde legercorps en den ouden maarschalk Martinez Campos. Herhaaldelijk had de generaal zich in ongunstigen zin uitgelaten over den maarschalk, wiens tegenwerking hij overal meende te ondervinden en toen nu dezer dagen zijn verkiezing tot senator van Cuenza ongeldig werd verklaard, weet hij dit wederom aan Campos. Hij deed hiervan aan den maarschalk konde in een schrijven, dat o.m. de volgende passages behelsde: „Sedert de Restauratie heb ik u tot mijn ongeluk altijd op mijn weg gevonden. Aan u heb ik het te danken, dat ik 14 jaar in mijn loopbaan ben achteruitgesteld. Aan uw verderfelijken invloed heb ik het niet goedkeuren mijner verkiezing te danken. Alles heeft een grens en ik ben vast besloten den hinderpaal weg te ruimen, die mijn weg verspert. Ik heb twee pistolen; wij kunnen ze eens probeeren (de getuigen zullen de détails van het duel bepalen), want ik ben voornemens datgene te doen, wat de kogels der Cubaansche opstandelingen te Peralejo en te Colisco niet hebben kunnen doen."

Dadelijk na het ontvangen van

dezen brief, zond Martinez Campos, die zich met de verkiezingen van Cuenza in het geheel niet had ingelaten, den generaal zijn secondanten. Een duel was onvermijdelijk, aangezien Borrero weigerde den brief terug te nemen, alhoewel Campos op zijn eerewoord verklaarde hem geen stroobreed in den weg te hebben willen leggen. In de villa Olea te Madrid kwamen de tegenstanders samen. De getuigen van den maarschalk waren de welbekende markies de Cabrinana en generaal Cabellos; die van den generaal, twee Kamerleden. De pistolen werden geladen en het gevecht zou beginnen, toen plotseling de deur geopend werd en de kapitein-generaal van Madrid, maarschalk Primo de Rivera, binnentrad, het duel verbood en beiden tegenstanders huisarrest oplegde.

De zaak is dus, voorshands ten minste, op een sisser uitgeloopen. Voor Borrero zal dit geval zeer waarschijnlijk onaangename gevolgen hebben. De minister van Oorlog is zeer verontwaardigd tegen hem en ook de Regentes was pijnlijk outroerd door de beleediging, haar ouden raadsman en vriend aangedaan.

De kapitein-generaal van Madrid verdient een pluimpje voor de wijze, waarop hij het tweegevecht voorkwam.

Portugal.—Te Lissabon zal in 1897 eene tentoonstelling gehouden worden in verband met het Indische eeuwfeest. De Minister van Koloniën tracht met het oog op de ommetelijke Britsche bezittingen in Indië, de tentoonstelling eene Anglo-Portugeesche te maken, en hoopt dat Engeland er op groote schaal aan zal deelnemen. Dit is reeds beloofd van de zijde van vele voorname andere Mogendheden.

—Na haar noviciaat volbracht te hebben, is Hertogin Adelheid van Braganza op 60 jarigen leeftijd in het Benedictinessenklooster Santa Cecilia getreden. Zij is eene geboren Prinses Löwenstein, was gehuwd met den ex-Koning Miguel, die van 1828—34 over Portugal regeerde, en was de schoonmoeder van den pas overleden Aartshertog-troonopvolger in Oostenrijk.

Transvaal.— In *Truth* is dezer dagen de radicale, of liever onafhankelijke afgevaardigde Labouchère zeer scherp van leer getrokken tegen de *Chartered Company* en Cecil Rhodes.

Laatstgenoemde is, zegt hij, "een verrader tegenover het rijk, waarvoor hij bluftte onbegrensde liefde te hebben; een verrader tegenover de kolonie, die hem tot haren eersten minister had genomen; een verrader zelfs tegenover de menschen, die hij tot zijne werktuigen had gemaakt en die hij aan hun lot overliet, alle medeplichtigheid met hen loochenende. Deze hebzuchtige, valsche, gewetenlooze man, die zelfs het eergevoel niet heeft, dat ook bij dieven, zegt men, nog kan voorkomen, is ons nu in zijn ware karakter verschenen." Rhodes, betoogt Labouchère verder, heeft nooit iemand anders gediend dan zich-zelf; de maatschappijen, die hij beheerde, waren ook zijn dupe; zoo liet hij zich, toen hij de onthulling van zijne misdaad en de openbaarmaking van de cijfer-telegrammen vreesde, voor f 7.200.000 uit de directie van de *Consolitated Goldfields* koopen. Het is schandelijk, dat die man en met hem Beit, ongemoeid worden gelaten, nu hun schuld zonneklaar is. En de andere directeuren der *Chartered Company* — wie zijn er nog meer schavuiten, onder hen, en wie de domkoppen? Een van beide moeten zij allen geweest zijn. En onder hen is de schoonzoon van den kroonprins (de hertog van Fife) en een der hoogste pairs (de hertog van Abercorn)!

— In een artikel in de *Nineteenth Century* beweert Seymour, een vertrouwd vriend van Rhodes, dat de ware beweegreden tot den inval van Jameson in Transvaal was de wetenschap, dat Kruger een geheime overeenkomst met Duitschland had gesloten. Dat had Rhodes tot het besluit gebracht, zijn verzoenende staatkunde ten opzichte van Transvaal te laten varen, en Jameson te machtigen, om naar Pretoria op te rukken. Het voornaamste doel van den tocht was geweest, Duitschland te verhinderen om in Transvaal de overheerschende positie te veroveren, en het schriftelijk bewijs van bedoelde overeenkomst in handen te krijgen, dat naar men meende in Kruger's handen was.

VERSCHEIDENHEDEN.

Een anecdote van Bismarck.

Dat Bismarck ook wel eens grootmoedig was, blijkt uit de Youth's Companion, waarin onlangs de volgende anecdote stond: De gevolmachtigde van een kleinen Zuidduitschen staat bij den Landdag van Frankfort ging eens Bismarck bezoeken om hem een brief van zijn regeering te overhandigen, waarin hem werd verzocht op de aanstaande vergadering voor Pruisen te stemmen. Bismarck las het geschrift en gaf het daarop aan den gevolmachtigde terug met de woorden:

"Er is klaarblijkelijk een vergissing in het spel." De gevolmachtigde las op zijn beurt den brief en verbleekte: in plaats van den officieelen brief had hij bij vergissing aan Bismarck de geheime opdracht ter hand gesteld, die hij te gelijker tijd had ontvangen, en waarin hem werd bevolen, onder den schijn van Pruisen voor te staan, al zijn best te doen om de andere Duitsche Staten er toe over te halen tegen Pruisen te stemmen.

De twee mannen keken elkaar eenige oogenblikken stilzwijgend aan. Toen zei Bismarck: "U behoeft niet te schrikken. U hebt me dezen brief nooit willen geven: ergo, u hebt hem mij nooit gegeven: ergo, ik weet van de geschiedenis niets."

Een koloniaal.

Op het perron van het station te Breda stond onlangs een koloniaal, omringd door een paar militairen van het garnizoen, een meisje (blijkbaar zijn zuster) en zijn krom oud moedertje, een boerenmenschje. 't Moedertje schreide, de zuster trachtte te troosten, de zoon, de koloniaal, keek ernstig, met een teruggehouden traan in 't oog.

De trein komt aan, zuster krijgt een kus, nóg een, en moeder wordt omhelsd, o, zoo innig.

Doch op eens maakt ze een afwerend gebaar. Ze weigert iets aan te nemen. —*Neeë, neeë, 'k hè 't oe al gezeed, neeë*....

De conducteur waarschuwt om in te stappen.

Moeder krijgt nog een kus en begint opnieuw te schreien. De koloniaal stapt in de coupé. De deur wordt dichtgeslagen. Door 't raampje heen krijgen de beide militaire vrienden een hand. Tegen moeder wordt geknikt, zus wordt toegewuifd. Daar fluit de locomotief. De trein zet zich in beweging.

„Moeder!" klinkt het nog eens uit den mond van den koloniaal, en hij werpt haar zijn portemonnaie toe, die door zus wordt opgeraapt.

—*Nou doci — t — 't toch!* kermt moeder, den trein naogend; *nou doci t'i 't toch, zunne goeie jong'!*

En ze wordt door haar dochter weggeleid van het perron, naar de tram voor Oosterhout, terwijl ze aldoor haar groot verdriet neerlegt in de snikkend geuite woorden: *Zunne goeie jong'; Zunne goeie jong'!*

De oorsprong van den naam Blauwkous.

Oorsprong van dezen spotnaam moet de volgende zijn:

De dames van den letterkundigen kring van mevrouw Besey, in het midden der vorige eeuw te Londen, maakten zoo weinig werk van haar toilet, omdat zij haar tijd aan bezigheden van intellectueelen aard besteedden, dat zij, om witte kousen te besparen, dikwijls in blauwe kousen bij elkaar kwamen, wat in Engeland voor den hoogsten graad van slechten smaak gehouden werd. Daarom werden die vrouwen, die zich meer met de pen dan met de naald bezighielden, spottenderwijze „blauwkousen" genoemd, en die benaming is nog in zwang. Zelfs vrouwen, die zich als schrijfsters zekeren roem wisten te verwerven, zijn van dien spotnaam niet bevrijd gebleven.

IMPRENTA DE LA LIBRERIA "SAN JUAN" ... CURAÇAO.